

Hallituksen esitys eduskunnalle rajavartiolaitain muuttamisesta

Itärajan esteaita -hanke / Maanmittauslaitoksen tehtävät

Rajavartiolaitoksen itärajan esteaita -hankkeessa rakennetaan noin 200km aita. Esteaita on aidan, sen viereisen tien ja puustosta vapaan aukon sekä teknisen valvontajärjestelmän muodostama kokonaisuus, jonka toteuttaminen edellyttää noin 24 metriä leveän maa-alueen käyttöönottoa maanomistajilta. Paikoin aita tai muut rakenteet toteutetaan siten, että kokonaisuuden vaatima alue voi olla leveämpikin. Lisäksi aidalle johtavien teiden alueita otetaan vastaavalla tavalla Rajavartiolaitoksen käyttöön.

Maanomistajille korvattava alue on kokonaisuudessaan noin 500 ha suuruinen ja koskettaa noin 750 kiinteistöä ja näin ollen miltei 1000 maanomistajaa.

Maanomistajien korvauskäsittelyyn liittyvät tekniset ennakkotoimenpiteet (maastoon merkinnät, kiinteistökohtaiset pinta-alalaskennat, omaisuuden inventointi) on toteutettu yhteensä 23 Rajavartiolaitoksen hakemaan maanmittaustoimitukseen liittyen. Toimituslaji on ollut kiinteistön määritys, ja toimitusten tarkoituksena on ollut varmistaa ja dokumentoida maanomistajakohtaiset menetykset Rajavartiolaitoksen suorittamaa korvauskäsittelyä varten. Teknisesti valmistelu on tehty siten, että se palvelee täysin tämän lakiesityksen toimeenpanoa eli Maanmittauslaitoksen suorittamia korvaustoimituksia.

Maanmittauslaitos on em. vuosien 2023-2024 aikana tehdystä työstä laskuttanut rajavartiolaitosta vuoden 2024 loppuun mennessä noin 530 000 euroa. Hankkeen kokonaistymäärästä on tehty arviolta noin puolet. Kokonaistymäärästä noin 80% on teknistä valmistelua (maastomittaukset, kartta-aineistot) ja 20% varsinaista korvausarviointia kokouksineen.

Kaikkien Maanmittauslaitoksessa käsittelyssä olevien lunastustoimitusten (maantiet, rautatiet, sähkönsiirtolinjat, kaivokset, jne.) laskutus vuonna 2024 oli noin 10 Me, ja toimituksia valmistui noin 400 kpl. Itärajan esteaitahankkeen työmäärällinen vaikutus Maanmittauslaitokseen ei siten ole erityisen suuri, eikä vaikutusta muiden lunastusasioiden käsittelyn ruuhkautumiseen ole.

Ehdotuksessa lakimuutokselle esitetty voimaantuloaikataulu on Maanmittauslaitoksen ja maanomistajakorvausten kokonaisprosessin sujuvuuden näkökulmasta optimaalinen.

Johtaja

Allekirjoitettu sähköisesti
Mauri Asmundela